



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quomodo ad nos venerit Christus, quomodo etiam nos illi debeamus
occurrere, Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

1. Pet. 1.

Rom. 4.

Esaie. 53.

bis satisfecit qui nihil deliquit, Christus Saluator noster Deus & homo. Ipse vulneratus est propter delicta nostra ipse attritus est propter scelera nostra: nostri miseratus est, nobis peccata donauit, quia ut donaret, pro nobis sanguinem suum fudit. Ipse pro nobis doluit, cuius liuore sanati sumus. Vide itaque quis & quantus est qui nobis aduenit, & cuius aduentum celebramus. Nempe Deus & homo, vnus Emanuel. Huius itaque aduentus, hoc est, tantæ misericordiæ memoriam facturi, quæ nobis per Christum aduenit, statuamus Domino Omnipotenti gratias agere, ipsum adorare, laudare & benedicere, pro charitate sua immensa, qua nos miseros benignè respexit, misericorditer propter nos homo factus est, nobis viam ad regnum celorum aperuit, ostendit, docuit, & in se præmonstrauit. Huic charitati O filij gratias agite, illum benedicite, illum ut amatorem vestrum misericordissimum ac fidelissimum diligite: quoniam propter solam bonitatem saluos nos fecit Dominus Deus noster qui in secula seculorum est benedictus, AMEN.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

Quomodo ad nos venerit Christus, quomodo etiam nos illi debeamus occurrere.

Zachar. 9.

Esaie 45.

Esaie 64.

Psalm. 99.

Psalm. 84.

Dicite filie Sion: Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus sedens super asinam, Matthæi XXI. Ecclesia hodiè incipit celebrare aduentum Domini, non quod iterum expectet in carne Dominum venturum, nobisq; in specie commemoraturum humana: sed assumit personam veteris ecclesiæ, quæ ante Christi fuit natiuitatem, quæ magno seruuore Christi desiderauit aduentum, illiusq; dilatione grauabatur. Inde sunt prophetarum ac patrum oracula clamantium ad Dominum, & illius præsentiam postulantium, quæ his quoque diebus leguntur. Verbi gratia: *Rorate caeli desuper & nubes pluant iustum, aperiatur terra, & germinet Saluatorem. Vtinam, inquit, distrumperes celos, & descenderes. Item, Ostendè nobis faciem tuam & saluèrimus. Item, Ostendè nobis Domine misericordiam tuam, & salutare tuum da nobis.* Quæ verba quid quæso significant, nisi desiderium deuotum, ac feruens Christum videndi? Sicut ergo in die natiuitatis Domini recolimus eiusdem natiuitatem, natiuitatisque & gaudium & fructum, ita nunc recolimus eiusdem incarnationem, & pro illa desiderium patrum suspirantium. Hæc autem recolendo, meritò erubescimus teporem nostrum, qui ab illo patrum feruore nimis distamus: quia quum sciamus nos aduentus Domini fructum posse vberiore celerioreque obtinere quam illos, posse intra nos Christum suscipere, & eius aduentum in nobis sentire: non tamen pro illo clamamus, nec rogando ingemiscimus. Planxit sui æui tepiditatem olim diuus Bernardus. At quam rectissime nostra plangeret tempora, si hodiè quis viueret Bernardus. Ita enim super cantica dicit: Desiderium sanctorum patrum suspirantium in carne præsentiam Christi frequentissime cogitans, confundor & compungor in memetipso: & nunc vix contineo lachrymas, ita me pudet & tædet teporis temporis huius. Admoneo itaque vos filij per celebrationem Domini aduentus, reminisci misericordiæ immense diuinæ, qui se propter vos exinanauit, formam serui accipiens, ut haberet in quo

Philip. 1.

vos posset redimere, in quo posset vos reconciliare Patri, in quo posset pro
 vobis pati & mori, in quo denique vos posset docere vobis posset viam vi-
 ta, viam ad regnum caelorum, & virtutum exempla ostendere. Absque ra-
 tione enim non est quare nobis nunciatur mansuetus, pauper & sedens su-
 per asinam aduenire. Pensate quo illud attineat, quod is de quo Propheta
 tam multa magnifica atque sublimia scripsere, nullam tamen dicitur, aut
 potestatem, aut gloriam ostentare: nec praenuntiatur in maiestate aliqua
 venire, sed pauper, mansuetus, & sedens super asinam: nisi quod in hoc sig-
 no vult eum Propheta agnosci, in quo ipse vult se imitari? Vide igitur quo-
 modo ille ad te venit, vt pari modo tu quoque ad illum accedere satagas.
 Ideo enim humilis, pauper, mansuetus ad te venit, vt eius discas formam
 humilitatis, mansuetudinis, paupertatis, aliarumque virtutum imitari.
 Nam quod rex hic vocatur, quamuis verè sit rex, (is nempe est in cuius ve-
 stimento & foemore scriptum erat: Rex regum & Dominus dominantium,) Apoc. 19.
 nihil tamen hic exhibuit in mundo regium, aut quod potestatis esset terre-
 na. Nam matri & fabro Ioseph subditus fuit, in deserto inter animalia ieu-
 nauit, pedes de ciuitate in ciuitatem ambulauit, à ludæis sputa & conuitia
 pertulit: Inter hæc Pilato regem quidem se non abnuens, *Regnum meum*
 inquit, *non est de hoc mundo*. Est tamen reuera rex noster nos pascens, nos
 regens, nos defendens, nos liberans. Beatus qui se illi regendum com-
 mittit, beatus qui se illi regendum præbet, qui eius obtemperat mandatis,
 qui eius sequitur ducatum, qui sese illi conformare, qui illum satagit imi-
 tari. Dicite igitur filia Sion: Ecce rex tuus quem tantoperè desiderabas, ve-
 nit. Hic ingreditur ante te, & præliabitur bella tua, accepturus hostem
 tuum fortem illum armatum captiuum, armaque eius tollet ab eo, & spo-
 lia distribuet. Huius militiam discite, quæ est paupertatem & contemptum
 amare, seruare humilitatem, exhibere mansuetudinem, concupiscentias
 & desideria carnis & omnem amorem sui ipsius mortificare. Attende filia
 Sion, quia rex tuus vocari vult, quo intelligas & tibi & propter te solam ip-
 sum aduenire. Animaduerte quoque quia tibi se prænuntiari vult adueni-
 entem, desiderium tuum in hoc excitans, exhilaransque spiritum tuum vt
 sibi occurras. Occurrere autem ei dignius non potes, nisi amore feruens,
 quomodo ipse feruens amore vrgetur ad te venire. Exurge igitur, occur-
 re, & amans illum tui amantissimum excipe. Agnosce regem tuum, & ad
 obediendum illi te para. Adorna thalamum tuum quo dignè illum reci-
 pias hospitio. Quod, inquis, hospitium? Cor tuum. Sic enim iubemur, scri-
 ptura dicente: *Præparate corda vestra Domino*. Siquidem & ille nihil adeo desi-
 derat quam cor tuum, dicens: *Præbe mihi fili cor tuum*. Delicia enim eius sunt
 esse cum filijs hominum. Aduerte autem hic primo quod cor tuum non sibi
 vult accommodari duntaxat, sed dari: quia vult non solum ad tempus, nec
 admissus tantum, sed verus ac perpetuus esse Dominus, habitator ac posses-
 sor cordis tui. Vult igitur cor tuum solus, & hoc ipsum totum possidere, vt
 quicquid illi obsequij, quicquid laudis, honoris & gratiarum actionis ob-
 tuleris, id ex corde proveniat. Cor enim nostrum scaturigo omnis est boni,
 maligni. Quamobrem qui cor tuum desiderat, te ipsum totum desiderat. Sed
 quid mirum vt te ipsum totum repetat, qui se ipsum totum prior dedit? Qui
 B. 2 igitur

Zachar. 9.

Quomodo
ad nos ven-
it Christus.

Apoc. 19.

Luce 7.

Marci 1.

Math. 4.

Ioan. 19.

Zachar. 9.

Zachar. 14.

Luce 11.

Militia Chri-
stiana que.Occurren-
dum quomodo
sit Chri-
sto.

1. Reg. 7.

Prou. 1.

Prou. 3.

Accommo-
dare cor suu
Deo quid sit.

Ces suū Deo
locare quid
sit.

Math. 6.

Vendere Deo
cor suū quid
sit.

Donare cor
suū Deo
quid sit.

Ioannes
Chryso.

Exercitia
cordis se-
tem.

Cor præpara-
te.

1. Reg. 7.
Malim. 22.

Ioel. 2.

Psalm. 73.

Tobias 4.

Zacha. 3.

Cor custo-
dite.

Exouct. 4.

igitur cor suum Deo tradit, seipsum totum tradit. Porro ille accommodat & non præbet, qui quandoque & ad tempus illud Domino quando placet, offert, & sibi ubi voluerit, resumit. Secundo, non vult sibi cor tuum locari. Locat qui pro mercede illud Domino tradit, hoc est, qui pro mercede Domino seruit. Qui huiusmodi sunt, audient: Receperunt mercedem suam. Nam si pro temporalibus bonis, si pro sanitate, si propter gloriam opinio- nemque hominum Deo seruis, cor tuum locasti Domino, atque pro merce- de exposuisti. Tertio quoque cor tuum sibi non vult vendi. Vendunt qui Deo pro præmio cælesti seruiunt. Et quamuis præmium cæleste sit ipse De- us, impurus tamen ille est amor ac præmij appetitus, quo tibi præcipue be- nê optas, vt tibi benê sit, æstimans æternam beatitudinem esse vitam, quæ nihil habeat tristitiæ aut mœroris, cui nihil desit gaudij, cui omnia abun- dent bona, & nihil sit tibi tædij. Hanc igitur vitam si sic amas, si sic optas, & pro illa tibi benê volens, Deo seruias, quo tibi benê sit, vendis cor tuum Deo, puta non seruiturus alioqui illi, nisi æterna tibi seruiendo comparare posses gaudia. Hic amor adhuc nimis querit seipsum. Idco vult Dominus vt cor tuum illi dones, præbasque totum, vt si possibile foret, etiam gratis ei optares seruire: non præcipue propter te, sed propter ipsum, vt ille ex te honorem habeat & laudem quamuis in se ille perfectus sit, nec honore & laude tua egeat. Voluntas tamen tua bona illi placet. Quam quo minus de mercede cogitas, copiosius gloriosiusque coronabit. Quod sapienter disse- rit B. Chryso. dicens: Merces tibi maior augetur, quando non spe merce- dis operaris, sed studio placendi. Vt igitur cor tuum totum Deo tuo offre- ras, præbeas, ac plenè resignes, obseruanda sunt septem exercitia, quorum scriptura sancta nos commonefacit. Primum est cor præparare, tanquam domum Domino ad habitandum. Quia scriptum est: *Præparate corda vestra Domino.* Quod maximè de aduentu Domini intelligitur, cui est locus in se dignus præparandus. Quia verò scriptum est etiam: *Domum tuam Domine de- eet sanctitudo:* nec ipse habitare consentit in corpore subdito peccatis, necessè est, vt omnem spurcitiam, omnem dolum & simulationem, omnemque impuritatem à corde tuo eicias. Alioqui non delectabit illum habitare in medio tui. Adorna igitur thalamum tuum Sion, para Domino locum in te, non solum mundum & sanctum, sed etiam quietum. In pace enim cum sit ei factus locus, designatur impacatam habere domum. Esto igitur sim- plex, humilis, mitis, castus & pudicus, timens Deum, & recedens ab omni malo. & dubium non erit, quin eligat tecum Dominus habitare. O si audire etiam merearis Dominum tibi dicentem: *Lauda & letare sicut Sion, quia ecce ego venio, & inhabitabo in medio tui,* hoc est, in corde tuo. Beatus qui habet te ha- bitatorem Domine Iesu. Beatus cui tu rex mansuetus adueniens, insides: Secundum cordis exercitium est custodire. Ad quod sapiens nos hortatur dicens: *Omni custodia serua cor tuum quoniam ex ipso vita procedit.* Alia debemus, quæ ad peccandum nos vel trahunt, vel alliciunt, vel inuitant, profcindere, vt sunt peccata peccandi que occasiones, tam in hominibus, quam in locis, a- lijsque quibuscumque noxijs euitandis. At verò cor nostrum commune debemus bona ac firmata voluntate, debemus custodire vigili cura & pru- dentia, debemus denique præsidium diuinæ custodiæ orando nobis aduo- care.

care. Nisi enim Dominus custodierit ciuitatem, frustra vigilat, qui custodit eam. Tertium exercitium legimus cordis in scriptura, quod est aperire. Videndum tamen cui aperias cor. Neque enim omnibus aperiendum. Alioqui haudquaquam adhibenda præciperetur nobis custodia cordis. Deo igitur soli eiusque nuntijs ab eo uenientibus, hoc est, inspirationibus sanctis, admonitionibusq; diuinis aperiendum est cor. Aperiendum est & patefaciendum, & consentiendum ad recipienda monita & consilia diuina. Ideo scriptum est: *Adaperiat Dominus cor vestrum in lege sua, & in præceptis suis.* &c. Adaperiat, inquit, hoc est, vos consentire, placereque faciat uobis legem suam. De hac aperi-tione in Apocalypsi Dominus loquitur: *Ecce sto ad ostium & pulso. Si quis mihi aperuerit ianuam, introibo ad illum cenaboque cum illo.* Nihil enim magis desiderat, quam aperiiri sibi cor nostrum, quod ingrediatur. Propterea in Canticis rogat: *Aperi, inquit, mihi soror mea, amica mea,* &c. Quartum exercitium cordis stabile illud. *Optimum est,* inquit Apostolus, *gratia stabile cor.* Cor stabile est in proposito proficiendi, atque ad meliora semper progrediendi perseverare, ne hodie Domino seruire dum decreuimus, cras ab hoc in aliud, quod magis placeat, recidamus. Est quoque stabile cor in hoc unum, quod solum est necessarium, illud figere, nec ab illo propter uana, leuia otiosaq; recedere. Quia uero filij indefinenter infidiatur nobis communis hostis noster, tentans quomodo à bono statu, quomodove à bono proposito nos aut retrahat, aut impediat per media quacun- que potest, est idcirco necesse ut domus nostra fundata non sit super arenam tantum, sed super petram firmi immutabilisque boni propofiti, quo nulli cedamus tentationi. Tentat enim, & auertere nos molitur diabolus à bono proposito aut per uicia, quæ diligere consueuimus, aut sub colore specieque alterius boni melioris faciendi. Quod tamen solum proponit nobis, ut abducatur nos ab utili bono, quo unum deserentes aliud non obtrineamus, aut ut saltem importunitate tædiosisq; suggestionibus eius toties reiiciendi, uicti deficiamus. Quapropter contra omnes eius astus stabiliamus corda nostra, nec hæsitemus circa ea, ad quæ uocati sumus, maximè si his testimonium adferat superiorum nostrorum catholicorum assertio, si sacræ accesserit scripturæ auctoritas, si denique ea nostra probauerit conscientia, & a- liorum quoque bonorum uirorum Deum timentium id roborauerit con- silium. Itaque cum nunquam non infestet nos serpentis astutia, quo à diu- nis nos præceptis, & à felici aut proposito aut statu, aut loco nos abducatur, si- mus memores sententiæ Ecclesiastici: *Fili accedens ad seruitutem Dei, sta* (hoc est, stabilis perseverans) *in iustitia & timore, & prepara animam tuam ad tentatio- nem.* Et iterum: *Esto firmus in uia Dei.* Quintum cordis exercitium est, dare alicui cor suum. Nemini iustius, nemini honestius, nemini castius, nemini felicius cor nostrum dare possumus, quam Deo, utpote cui totum debemus quod sumus. Et hoc solum cor nostrum desiderat. Quod ubi habuerit, satis est illi. De hac donatione seu oblatione cordis nostri Deo facienda paulo ante supra dixi. Sextum exercitium cordis in scripturis indicatum, est illud leuare. Propterea Paulus nos admonet, quæ sursum sunt, querite, & in Threnis iubemur leuare corda nostra cum manibus. Esaias quoque nos admonens: *Eleuare,* inquit, *eleuare, consurge Hierusalem.* Bis cor nostrum ele- uandum.

Psalm. 126.
Cor aperire.
Deut. 4.
Cor quibus
solum aperi-
endum sit.
1. Mach. 1.
Apoc. 3.
Cant. 5.
Hebr. 12.
stabile cor
quid sit.
Lucæ. 10.
Math. 7.
Eccle. 2.
Eccle. 5.
Cor dare.
Cor leuare.
Coloss. 3.
Thren. 3.
Isaia 51.

- uandum dicit, quia & intellectu & affectu in superiorum meditatione & appetitione decet nos semper versari. Septimum legimus cordis exercitium, quod est illud scindere. De quo Ioel Propheta: *Scindite*, inquit, *corda vestra. & non vestimenta vestra*. Erat Iudæorum consuetudo, si quid blasphemie, indignumque Deo audirent, scindere vestimenta, sed hoc faciebant multi Pharisæorum & Iudæorum duro & obstinato nihilominus corde. Dicit igitur Propheta, corda potius scindenda quam vestimenta. Vx enim duro cordi & obstinato, quia excludit à se gratiam & Dei misericordiam. Ea autem corda, quæ franguntur, quæve scinduntur ad contritionem, ad compunctionem, & ad compassionem, aperiunt se ad diuinæ misericordiæ receptionem. *Di. ite filia Sion: Ecce rex tuus venit tibi mansuetus*. Expende singula verba, & vide quam sint suauia, quam affectiua, quam spirantia amorem. Vide quam paterno, quam amantiq; corde, quam blandè denique te filiam vocat, se regem tuum nominat, vt habeas vnde in eo glorieris. Deum tibi, id est, propter te, & in utilitatem ac felicitatem se tuam venire prænunciat. Ne autem vilo modo timeas, & ne fortasse ingratitude & delictorum tibi conscia, ad illum accedere verearis, prædicatur tibi quoque quod venit mansuetus. Neque enim modo venit vt iudicet mundum, sed vt saluetur mundus per ipsum: venit saluare, non damnare: venit te sibi attrahere, non repellere. Idè enim per Hieremiam tibi loquens, ait: *In perpetua charitate dilexi te, ideo attraxi te, miserans tui*.
- Sed nunquid in nobis inuentum est, quod Deum attraheret aut inuitaret? Nihil præter dona sua. Nulla enim fuere merita nostra, quare ad nos veniret. Sola bonitas sua impulit, sola charitas coegit vt ad nos veniret, vt nobis subueniret, vt beneficeret, & vt omnia sua ac seipsum nobis largiretur. Sic enim per Oseam loquitur: *Sanabo contritiones eorum, diligam eos spontaneè*, hoc est, nullo exigente eorum meritò, sed propter memetipsum hoc faciam. Homo tamen duræ ceruicis, quamuis multis eiusmodi promissionibus consolaretur, inuitareturque ad redamandum, nihil tamen aut parum credere potuit verbis, nisi ea admirabili etiam modo visibilibusque ostenderentur exemplis. Nam cum nihil in se agnosceret diligendum, de diuina charitate non aliter æstimabat, quam de amore humano, qui meritis prouocatur humanis, augeturque & fouetur eisdem. Voluit igitur hanc ab homine suspicionem Deus tollere, & beneficio immenso, atque re ipsa suæ charitatis magnitudinem homini monstrare. Eam ob rem factus homo ad nos venit, & tantæ dulcedinis, mansuetudinis & dilectionis signa in nos erogauit, vt nobis neq; diuertendi esset locus, neque excusandi, imò non esset, qui se abscondere posset à calore eius. Nihil enim ad trahendum violentius est amore, quo nos ad se trahere voluit. *Fortis enim est, vt mors dilectio*. Vt enim diui Bernardi non prorsus verbis, sed sententia vtat, Deus volens nobilem creaturam reuocare. Si, inquit, inuitum illum coegero, asinum habeo, propterea quod non libens sed renitens veniat. Nunquid asinus meum dabo regnum, aut de bubus cura est mihi? Scio quid faciam. Homo quia pro conditione nature suæ timidus est, terrebo eum, si fortasse hoc modo conuertatur & viuât. Et comminatus est quæque acerbissima, quæ possent audiri, putâ perpetuam à se separationem, dolores interminabiles, tenebras

nebras * internas, vermes immortales, ignemque inextinguibilem, aliaque
 id genus, cuiusmodi multa habet scriptura sacra. Verum homo sentiens,
 quia hæc sibi non mox inferebantur, quia dilationem sensit ex misericor-
 dia sibi fieri, distulit & ipse ad Deum conuertit, nec minas has timuit. Itaque
 cum hoc modo non reuocaretur, dixit Dominus: Non solum timidus est
 homo, verum etiam cupidus. Promittam ei longæuos & felices dies, bono-
 rum & diuitiarum abundantiam, sanitatem, pacem & nouissimè vitam æ-
 ternam. Sed adhuc nihil se proficere videns, vnum, inquit, adhuc restat (in-
 est enim homini quoque amor) & per hunc eum obtinere possum. Venit igitur
 ipsemet Deus factus homo, & hominibus benignissimum, humillimū, Matth. 27.
 fidelissimum, dulcissimumque sese exhibuit, aded vt in eius passione lapides
 quoque scinderentur. Qui igitur ad hanc mansuetudinem, ad hanc charita-
 tem, fidelitatemque conuertit noluerint, sunt certè audituri: Quid vltra face-
 re debui, & non feci? Quoniam non acceptastis mansuetudinem & miseri-
 cordiam meam, necesse est vos sentire iustitiam meam. Animaduertite filij
 quanta propter nos facit Deus, quanta facit nobis, quantum dissimulat,
 quam parcit, quam benefacit nobis, inuitans expectansque nos ad pœniten-
 tiam, quam misericorditer nobis dimittit peccata nostra, propterea quia
 nos diligit, & non vult nos perire. Conuertamus igitur corda nostra ad
 eum cum lachrymis, peccata nostra, durtiam atque ingratitude[m] no-
 stram flentes, & non sinamus in nobis perire, aut otiosam esse charitatem
 eius tantam, ne tantis eius beneficijs non respondeat fructus salutis nostræ,
 præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula.

DOMINICA SECUNDA DOMINI ADVEN-
 tus, Epistola B. Pauli Apostoli ad Rom. XV.

Vacunque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, vt per
 patientiam & consolationem scripturarum spem habeamus. Deus
 autem patientia & solatio dei vobis idipsum sapere in alterutrum
 secundum Iesum Christum, vt unanimes, vno ore honorificetis De-
 um, & Patrem Domini nostri Iesu Christi. Propter quod suscipite
 inuicem, sicut & Christus suscepit nos in honorem Dei. Dico enim Christum
 Iesum ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem Dei, ad confirman-
 das promissiones patrum. Gentes autem super misericordia honorare Deum
 sicut scriptum est: Propterea confitebor tibi in gentibus Domine, & nomini Psal. 17.
 tuo cantabo. Et iterum dicit: Laudate eum omnes populi. Et iterum Deut. 10.
 Laudate omnes gentes Dominum, & magnificate eum omnes populi. Et rur- Psal. 116.
 sum Isaiz 11. Esaias ait: Erit radix Iesse, & qui exurgat regere gentes, in eum gentes
 sperabunt. Deus autem spei repleat vos omni gaudio & pace in credendo, vt
 abundetis in spe & virtute Spiritus sancti.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Ante hæc verba Paulus monuerat Romanos, quo nemo sibi placeret: Rom. 15.
 placere autem satageret vnusquisque suo proximo in bono ad edi-
 ficationem: in hoc non eum laudans placendi appetitum, de quo Psal.